

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **P. J.**, bývajúcejho v P., zastúpeného JUDr. L. L., advokátom v P., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná **Ministerstvo obrany Slovenskej republiky**, so sídlom v Bratislave, Kutuzovova č. 8, **o uloženie povinnosti uzavrieť zmluvu o prevode nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14 C 209/2010, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 15. decembra 2011, sp. zn. 11 Co 55/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 29. apríla 2011 č.k. 14 C 209/2010-56 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal uloženia povinnosti žalovanej uzavrieť s ním zmluvu o prevode majetku štátu za sumu 140.110,- Eur, na základe ktorej nadobudne vlastníctvo k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v kat. úz. Ž., zap. na LV č. X. špecifikovaných v petite žaloby a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania v sume 215,11 Eur do troch dní. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne ustanovením § 35 Občianskeho zákonníka a ustanovením § 1 ods. 1 zákona č. 278/1993 Z.z. o správe majetku štátu v platnom znení, vecne zistením, že 23. augusta 2010 bol v H. uverejnený inzerát Slovenskej republiky – Ministerstva obrany Slovenskej republiky na odpredaj majetku štátu, okrem iného aj muničného skladu Z., a to stavieb a pozemkov označených v rámci textu inzerátu, kde bolo tiež uvedené, že „predávajúci si vyhradzuje právo osobitné ponukové konanie zrušiť, prípadne zrušené osobitné ponukové konanie opakovať“. Z vykonaného dokazovania mal súd prvého stupňa preukázané, že žalovaná ponukové konanie zrušila z dôvodu, že v rámci ceny

nehnutelností nebol ocenený les, ktorý bol súčasťou odpredaja. Poukázal na ustanovenie § 1 ods. 1 zákona č. 278/1993 Z.z., z ktorého vyplýva, kto vykonáva správu majetku štátu a tiež, že štát spravuje svoj majetok prostredníctvom svojich orgánov. Z citovaného ustanovenia vyvodil, že v rámci tohto zákona je používaný pojem „správca majetku štátu“, keď jednotlivé orgány tak, ako sú uvedené v tomto zákone spravujú majetok štátu. Z textu inzerátu je zároveň nepochybné, že štát zastúpený správcom ponúkol na predaj svoj majetok, teda je predávajúcim. Pokiaľ žalobca odôvodnil svoju žalobu tým, že v rámci textu o zrušení ponukového konania nie je uvedené slovo „správca“, ale „predávajúci“, pričom sú to dva odlišné subjekty, súd sa s takýmto výkladom nestotožnil, keďže z obsahu inzerátu je zrejmé, že subjekt, ktorý odpredáva tento majetok, teda predávajúci, bez ohľadu na to, že štát v tomto konaní zastupuje správca, si vyhradil právo zrušiť ponukové konanie a teda aj keď v texte nie je uvedené slovo „správca“, podľa § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka je zrejmé, aká bola vôľa subjektu, ktorý odpredával majetok štátu. Výklad žalobcu považoval za účelový, keď aj v rámci ďalšieho textu inzerátu je viacnásobne uvedené slovo predávajúci a nie správca, pričom z kontextu textu je zrejmé, že pojmy predávajúci a správca sú ekvivalentné a prejav vôle je zrejmý. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p., úspechom v konaní a vznikom trov na právnom zastúpení a súdnom poplatku.

Krajský súd v Prešove na odvolanie žalobcu rozsudkom z 15. decembra 2011, sp. zn. 11 Co 55/2011, potvrdil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., keď sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Zdôraznil, že podstatnou námietkou odvolateľa bola len skutočnosť, že v predmetnom inzeráte bolo uvedené, že predávajúci si vyhradzuje právo osobitné ponukové konanie zrušiť, prípadne zrušené osobitné ponukové konanie opakovať, pričom ponukové konanie nezrušil predávajúci, ale Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Správa nehnuteľného majetku a výstavby, Komenského 39/A, Košice, preto mal súd žalobe vyhovieť. Uviedol, že v mene štátu v občianskoprávných vzťahoch vystupujú orgány štátu, a o ktorý orgán v konkrétnom prípade pôjde, vyplýva z právnych predpisov, ktoré upravujú právomoc jednotlivých orgánov. V prejednávanej veci Ministerstvo obrany Slovenskej republiky oznámilo ponukové konanie, konalo v mene štátu, a teda v mene predávajúceho, v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 1, § 2 ods. 2 a § 8a ods. 2 písm. a/ zákona č. 278/1993 Z.z. Záver súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti žaloby žalobcu je preto správny. Podľa § 142 ods. 1

a 244 ods. 1 O.s.p. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v sume 214,04 Eur do troch dní, na účet vedený v Štátnej pokladnici.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol dovolaním žalobca, navrhol ho zrušiť a vec vrátiť Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie. V dovolaní uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, nevyplýva z neho, že súd rozhodoval o námietkach žalobcu a jeho právne odôvodnenie je nedostačujúce. Z uvedeného je podľa žalobcu zrejmé, že odvolací súd zaťažil svoje konanie vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá je dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť. Podrobne zopakoval skutkový stav veci, dôvody, svoje právne hodnotenie uvádzané už v rámci konania pred súdom prvého stupňa a tiež v rámci odvolacieho konania, z obsahu ktorého je možné vyvodiť (§ 41 ods. 2 O.s.p.), že namieta aj nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku.

Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu poukázala na svoje doterajšie podania v konaní, námietky dovolateľa nepovažovala za dôvodné, pričom žalobca v dovolaní neuviedol také vady dovolacieho konania, pre ktoré by bolo potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozsudku v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

V danom prípade dovolaním žalobcu nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalobcu nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

S prihliadnutím na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou zo závažných procesných väd vedúcich k vydaniu tzv. zmätočného rozhodnutia, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie a rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným). Pokiaľ ide o procesné vady podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p., žalobca v dovolaní ani nenamietal, a tieto

v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

V predmetnej veci dovolateľ namietal existenciu vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom), spočívajúcu v nedostatku uvedenia dôvodov odvolacím súdom, spôsobujúcu nepreskúmateľnosť jeho rozsudku.

Vady konania vymedzené v zhora citovaných častiach ustanovenia § 237 O.s.p. sú porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I. ÚS 226/03) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka; porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. a zároveň aj dôvodnosť podaného dovolania.

Ústavný súd podľa konštantnej judikatúry (por. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne, zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a ochranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa zodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijaté právne závery primerane vysvetlil. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že rovnako odvolací súd

zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolatelia sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňujú, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia, rozhodnutí (napr. I. ÚS 188/06). Naostatok nemožno opomenúť ani ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Tá je podmienená stotožnením sa so skutkovými aj právnymi dôvodmi rozhodnutia prvostupňového súdu v plnom rozsahu. V takomto prípade je postačujúce v odôvodnení skonštatovať správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti ďalšie dôvody, o ktorý prípad aj v prejednávanej veci išlo, pričom žalobca v odvolacom konaní nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvého stupňa nenamietal. Dovolateľom vytýkaná vada v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. bola teda nedôvodná.

Z obsahu dovolania ďalej vyplýva, že žalobca namietal aj skutočnosť, že súdy vec nesprávne právne posúdili (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil

(ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p., ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcu odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. novembra 2012

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková